

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 — —
Negyedévre 2 — 50 —
Két hónapra 1 — — —
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj

10 soros petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
ismertető alk. szerint jutányos aron. Helyes-díj min
den külön beiktatásért 30 kr.

A munkácsi emlék.

Pusztaszer után Munkács! A történelmi események más sorrendet irnak elő a nemzeti emlékezetnek, mert Munkács volt az első hely, melyet a honfoglaló magyarok fegyverök ellenállhatlan erejével birtokba vettek. Pusztaszeren pedig évekkel később már a meghódított új hazának szervezését vették loganatba. De a kegyeletnek és hálának zárandok-utja, melyen ezer év után mi késő utódok az örök emlékezet oltárait állítjuk fel a honszerető elődöknek, előbb Pusztaszerre vezeti a magyar szívet, és csak ez első áldozás után viszi fel a Beszkid magas ormára.

Hirdessük előbb dicsőséges emlékezetét azoknak a bölcs államszervezőknek, kik az alkotmányos szabadságot és a közakarattal alkotott törvénynek szentességét tették az egységes nemzeti lét szétlörhetlen alapjává. De hódoljunk azután dicsőítő tanúsággal azoknak a csodás hőseknek, kik a messze áz-iai sivatagokból fölkerekedve a fergetegnek mindent elseprő rohamával törtek át a kárpáti szorosokon és zudultak le a gyönyörű térségekre, hová őket mesés hagyományok varázsa csábitotta.

Az a bölcsesség, mely Pusztaszeren világot és az a vitézség, mely Munkácsnál tündökölt, ezek szerezték és ezek tartották is fenn a hazát ezer évek folytonos küzdelmein keresztül. Sem a vitézség, sem az okosság egymagukban nem elegendők egy nemzet életének biztosítására.

Hogy a kar erejével mindig egyesült benne az ész ereje is, ezen alapult a magyar nemzet nagy fensőbbsege, az a bámulatos államalkotó képesség, melyet elszigetelt faji léte mellett itt a földrésznek legjobban megtámadott pontján mindvégig bizonyított. A világhódító rómaiakat magas kulturájuk és nagy szellemi hatalmuk sem tarthatták meg ezen a földön, mihelyest testben elpuhulva nem voltak képesek szembeszállani a beözönlő barbár népek nyers erejével.

Viszont ezek is rövid uralom után szétszóródtak és elpusztultak, egymásra következő hunnok és avarok, gepidák, longobárdok, morvák, bolgárok mind eltűntek, harcias tulajdonságaikkal nem párosult sem a szervező tehetség, sem a művelődésnek fogékonysága. Munkács felől derült egyszerre a történelem új hajnala a Tisza és Du a mentére. Azokkal a félelmetes lovasokkal, kik Árpád vezérlete alatt a vereczkei szorosból előszárguldoztak, jelent meg az a nemzeti

erő, mely állandó helyet követelt magá-Európának ugy politikai alakulásában, mint művelődési fejlődésében! A kik első megjelenésükkel oly szörnyű ijedelmet keltettek a polgáriassultság útjára lépett keresztény nemzetek között, ők teljesítették később azt a hivatást, hogy a nyugati műveltség világának állandó védbástyát teremtsenek Keletnek folyton megújuló támadásai ellenében.

Hogyan teljesítette a magyarság ezt az államalkotó és államszervező hivatását, erről ország-világ előtt a legmélőbb tanúságot teszi maga az ünnepség, melylyel a munkácsi vár alján és a körülfekvő hegyek között az ezredéves emlékezet o-zlopait felavatták. A magyar kormány és a magyar országgyűlésnek képvisellete körül sorakoztak az állami, egyházi és municipális hasóságok és körülöttük hullámozott tengernyi sokaságban, lelkes közösségben, hazafias egyértelműségben, a közelfekvő vármegyék népe. Ez a vidék, ez a nép nem tartozik azok közé, melyeket Magyarország etnográfikus meghatározásban a tiszta magyarság jellegével szoktunk kitüntetni. Azokkal együtt, kik a honfoglaló utódjainak vallják magukat, teljes szívvel vették ki részüket az ünnep büszke örömeiből azok is, kiknek ősei már a magyarok bejövetele előtt lakták Munkács földét és a meghódítottak érzésével léptek az ezer év előtt teremtett államközösségbe. Talán százados elnyomásnak mesterséges hatása, erőszakos kivetkőztetés az eredeti nemzeti jellegből okozta-e azt, hogy a ruthének ép anynyira vannak áthatva az állami és nemzeti közösség érzetétől, és ugy lelkesülnek történelmünk nagy emlékein, mint a verszerinti magyarok? Hisz inye nyelvre, vallásra, szokásaikra ma is ugyanazok, mint a honfoglalás előtt.

Nézzenek ide mindenünnen, a hol a nemzetiségi rágalmazás vándorügynökei elhíresztelték, hogy a magyar faj jelentőségé a nemzetiségek barbár elnyomásán épült fel! Lássák, hogy a faj- és nyelvi különbség köti össze a honnak lakosait ott, hol az idegen jelszavakból táplálkozó professzionátus nemzetiségi heccz nem szül okatlan félreértéseket.

A a köszlop, mely Munkácsra a a honfoglalás dicsőségét az utódok előtt láthatóan megörökíti és az az ünnepség, mely az ezeréves nemzeti lét emlékét a nép közlekedésével megszentelte, azok tesznek ünnepi tanúságot arról, hogy inkább mint a nyelvnek egysége és inkább mint a közigazgatás centralizálása, a nagy és felemelő történelmi emlékek közössége az a té-

nyező, mely az egységes nemzeti életet megteremti. Ezt a történelmi közösséget hirdette ám eddig is minden fűszál, mely a legnemesebb vérellátott talajból kinőtt, hirdette minden kő, mely a munkácsi vár ódon falaiba van beékelve. A magyar történelem legüditőbb szelleje lengett mindenkor Munkács környéke felett. Nemde különös végzése a mi történelmi gondviselésünknek, hogy Magyarországnak ép az az északkeleti része, melyet nemzetiségi vegyületek választanak el a magyarság zömétől, terjesztette a XVI. és XVII. század szünetlen fergetegei között a nemzetfentartás legállandóbb szolgálátát? Munkács felett lengett legmagasabban a szabadsághüzdelmek lobogója Bocskay, Tökölyi és Rákóczy hadjáratai alatt, és ott hanyatlott le a nemzeti ügygyel, mikor Zrínyi Ilona a várat feladni kényszerült, ott emelkedett fel újra a „prolibertate“ felirással, mikor II. Rákóczy Ferencz hadai a honfoglaló ősök útján visszatérve, a várat újra meghódították.

Ezek a nemzeti emlékek mindnyájuké, kik szerte a vidéken élve, az ezer év előtti hódítókat vagy meghódítottakat vallják őseikül, ezek a nemzeti emlékek tanítják a hazafiaságot minden nyelven, melyet a föld népe beszél. A munkácsi emlékekből szólal meg lehangosabban a történelmi fontosság lelke, hirdelve az első honszerető küzdelmet, mely ezer év előtt végbement, de hirdelve mindmindazokat a kimeríthetlen küzdelmeket is, melyeket a nemzet fentartásáért, az alkotmány és a szabadság védelméért a nemzet különböző nyelvű fiai híven és odaadással végig harczoltak. (E — s.)

A hétfői ünnepélyek.

— Budapesti levél. —

július 21.

A honfoglaló hősek harczedett daliáit ragadhatta magával oly lelkesedés, midőn a vereczkei szoroson áthaladva meglátták az új hont, a milyen lelkesedés megszállta az ünneplő uródnak azt a lelkes csapatát, mely az igazságügyminiszter vezetése mellett kivonult e történelmi nevezetességű helyre, hogy a nemzet hálája és kegyetele jeléül létesített emlékművet a nemzet nevében a késő utódok számára a honszeretet oltárává felavassa.

Diadalmenete volt ez is a magyarságnak, s az a jelenetek, melyekkel e diadalut mentén lakó ruthenek hazaszeretetüket és hazafiaságukat dokumentálták, feledhetlenül bevésszettek mindnyájunk szívébe, a kik azoknak tanúi voltak.

„Azért, mert más a viseletünk, mi is jó magyarok vagyunk“, vallották önérzettel a minisztert üdvözlő ruthenek, a kiknek nem magyar viseletük alatt magyar szív dobog a hazáért, melynek földjét e helyen annyi vér áztatta.

De nem csak szóval vallja magát e derék nép magyarnak; hanem tettel is bizonyítja, hogy egynek érzi magát a nemzettel s szívesen megragadja az alkalmat, hogy nyelvében is egygyé olvadjon vele.

Magyarul üdvözölte a fiatal nemzedék mindenütt a minisztert s annak fényes kíséretét.

Dicséret és elismerés illeti ezért a derék nép vezetőit, oktatóit, a kik a hazaszeretet lángját élesztik benne.

Egy másik örvendetes momentuma a mai ünnepségeknek a közös hadseregnek nemzeti ünnepünkben való részvételének hazafias megnyilatkozása.

Az Alsó-Vereczkén, gróf Schönborn Ervin remek diszkertjében tartott banketten általános feltűnést keltett két tábornok toaszta.

Cornenbold hadosztályparancsnok német nyelven hazafias, magyar érzelmű beszédet mondott, a mely óriási lelkesedést keltett az előkelő társaság tagjai között. Éltette az ezeréves hont és a közös hadsereg nevében említi a latin közmondást: *Ubi bene ibi patria*. Még ebből a tekintetből is hazájának vallja e hont, a hol ilyen jó dolga van a véderőnek. Végül magyarul lelkesen kiáltja:

— Éljen a haza!

Ezután Paezor Kálmán vezérőrnagy emelkedett szellemű beszédében szintén a hazát éltette, a mi nagy tetszést aratott az asztalfőn ülők közt, a kik sorban kocintottak a két hazafias tábornokkal.

A vereczkei szorosban.

Reggeli hat órakor külön vonat vitte a vendégeket a Munkácsra megkezdett ünnepély további színhelyére, Alsó-Vereczkére és a Beszkid magas ormára. A miniszter és kísérete, a törvényhozás küldöttsége és a szomszédos megyék képviselőinek tagjai megtöltötték a külön vonatot, mely a korai pompás időben gyönyörű vidéket szelt át.

Az első megállapodás Szolyva-Hársfalván volt, a hol az állomáson ünneplőbe öltözött fiúk és leányok várták a vendégeket, kik a pompás csoportozattól el voltak ragadtatva. Orosz és zsidó gyerekek nemzeti ruhájukban mindannyian magyarul énekeltek és a vendégeket kellemesen lepte meg az üdvözlésnek e formája. Erdély miniszter láthatólag megindulva tudakozódott a kedves apróságoktól az iskoláról és az iskolai állapotokról.

Ezután a különvonat, a melyen a főispán bájos felesége és több beregmegyei előkelő asszony is helyet foglalt, Voloczra érkezett.

Itt az ünneplő parasztok és csapatokba sorakozott iskolás gyermekek köréből előlépett egy kis legény és bátor erőteljes hangon üdvözölte a minisztert, ki az apró szónokot megölelve és megcsókolva, köszönetet mondott az üdvözlésre.

Utközben kibontakozott a vidék káprázatosan megragadó panorámájának nagyszerű képe.

Elragadtatva a természet szépségeitől, érkezett meg az óriási társaság Felső-Vereczkére, a hol az impozáns menet a zöldlobogós diadalkapun áthaladva lépést hajtva haladt

keresztül a falusiak sorfala közt, kik folytonosan lelkesülten magyarul éljenek.

Innen tovább a vereczkei szoros legszűkebb részén vezet át az út. Óriási zöldtetejű illatos hegyek környékezték minden oldalról a társaságot, melyet a pompás levegő valóság-gal fellelkesített.

A menet ezután megérkezett az ünnep színhelyére, a szorosnak legszűkebb részére, a melyen a hagyomány szerint Árpád főserével bevonult Vereczke völgyére.

Az éjszakkéleti oldalon egy mintegy méter magasságban kiugró bizarr alaku sziklatömb oldalán van elhelyezve az emléktábla.

Itt a szűk helyen, égbenyuló sziklák előtt szállt ki kocsijából a miniszter és kísérete felkörben elhelyezkedvén a zöld mohos sziklatömb alatt, szemben az emléktáblával előállott Fankovich Antal voloczi gör. kath. lelkész és beszédet mondott.

A zajos éljenzések csillapultával legnagyobb figyelem közt Erdély miniszter válaszolt a következőkben:

Mélyen meghatva, hálával, örömtelt szívvel borulok le előtted örökható jó Isten, hogy meghagytad érnem e mai napot, melyen hazaszeretetünk adóját rojuk le a haza oltárára, midőn ezer évi lét után hazám minden polgárának szívében a hazaszeretet lángja lobog a nemzet egy nagy munkája után, mely történelmi létének első határkővet képezi. Köszönetet mondok és elismeréssel adózom hazám mindazon fiainak, kik lehetővé tették a mai ünnepélynek e helyen való megtarthatását. — Adj a magyarok Istené, hogy a hazafiság e vidéken az eddigénél még dicsőbb aratást bajtson. Éljen a haza! Éljen a király!

Lelkes hosszantartó éljenzés és taracklövések kísérték a miniszter beszédét. Ezzel az ünnepélynek vége volt.

Majd előtűnt az emlékmű, melyen a következő felírás áll domboru betűkkel:

„Az ezer év emlékére.“ Középen az ország czimere nemzeti színekben, — balról 1896. Árpádé, jobbról 1896. I. Ferencz József. A czimer alatt felkörben: Isten áldd meg a hazát!

A társaság ezután a szorosból kivezető térségre ment gyalog, az uton föl sorakozott lelkes néptömeg ovációi között.

Itt rövid ideig pihenőt tartottak, majd kocsira ültek, hogy a beszkidi határemlékoszlop leleplezéséhez menjenek.

A beszkidi hegyen.

Az alsó-vereckei beszkidi oromra érkezve, a társaság elragadtatással szemlélte a gyönyörű kilátást ez óriási magasságból. A fellobogozott diadalkapun keresztül a környék lakosságának zúgó éljenzése között vonult keresztül a menet az emlék oszlophoz, mely közvetlenül az előtt a fa előtt emelkedik, mely határt jelöl Magyar- és Lengyelország között; az ember egyik lábával Magyarországot, a másikkal a szabadságszerető lengyelek hazájának földét érintette. Magasztos jelenet volt a természet nagyszerű színpompája közepette, a mint e nevezetes helyen a vendégek nagy meglepetésre már ott várt fekete frakkban, fehér nyakkendőben a magyarral határos Skole törvénykezési kerület vezetője, ki a galicziai osztrák hatóság üdvözlését tolmácsolta a miniszter előtt. Miután a vendégek elhelyezkedtek a vászon takaróval fedett emlékoszloppal szemben levő dombon, megjelent egy ifju pap, Hlatkovics Bertalan, Alsó-Vereczke gör. kat. lelkésze, ki ér-

czes hangon, szószoki hévvel szép beszédet mondott előbb magyarul, azután ruthénul:

A beszéd, melyet többszörösen szakítottak félbe zajos éljenzések tüzes, hazafias hangjával, az ifju lelkész fényes előadásában mély hatást tett a közönségre. — A beszéd alatt lelkes éljenzések közt lehullt a lepel a gránit obeliszkról, mely a következő fölírással tartalmazza a négy oldalán:

Közepén:

A honfoglalás emlékére Magyarország ezeréves fennállásának országos ünnepelése alkalmából 1896-ik évben.

A második oldalán:

Lónyay Sándor főispán, Jobszty Gyula alispán közrehatása. Káldy Gyula kir. főmérnök művezetése mellett emelte a vármegye közönsége.

A harmadik oldalán:

I. Ferenc, József királynak dicsőséges uralkodása és báró Bánffy Dezso miniszter elnöksége alatt.

Végül az előrészen Korody Sándornak következő verse:

Honfi, e bérzormon szíved hevesebben dobogjon,

Jelzi, hogy ősi honvéd drága határa az itt.

Itt hangzott egykor riadó csatakiáltja

Lehelnek;

Nagy Rákócziak itt hullatá bucsu könyvét

Szent kegyelet tüze gyul itt minden csipkebokorban;

Oldozd meg saraid, szent hely ez itt, a hol állsz.

1896!

A zajos éljenzések csillapultával Erdély miniszter következőleg válaszolt.

Egy lépés és bár idegennek nevezett, — mégis barátságos országban vagyunk. Ezentúl e gránit oszlop lesz a határkő a két ország közt. Hogy az ország szívéből oly távol és messzire, mint e vidék, mégis a hazafiságtól annyira duzzadó beszédet hallunk, annak a bizonyítéka, hogy daczára, hogy a magyar állam ezerév óta áll fenn, a magyar nemzet nem vénült, mert a hazaszeretet az egyik határtól a másik véghatárig az ország minden lakosának szívében lakozik, ezt igazolta az önök szónoka remek beszédében. E hazafias ihletet köszönjük a mindenhatóknak, a magyarok Istenének. Ily viszonyok közt élt eddig a nemzet, élni fog jövőre is örökkön örökké! Éljen a haza! (Szünni nem akaró lelkes hosszantartó éljenzés követte a miniszter szavait.)

A lakoma.

A népek ezrei örömjongva vették körül a társaságot, folytonosan lelkesen éljenezve Magyarországot.

Ezután a miniszter a társasággal együtt a rögtönzött népünnepelet nézte végig, melyben a ruthének nemzeti táncukat mutatták be. Lelkes hangulatban távozott a társaság Alsó-Vereczkére, a hol gróf Schönborn vendégszerető házában fényes ebédet adott.

Az első felköszöntőt a házigazda gróf Schönborn Ervin tiszta magyarsággal előadott beszédében a királyi párna mondotta, melyet állva hallgattak meg és zajosan megéljeneztek. Utána Nédeczey János képviselő lelkes beszédében éltette a hazát. Bartha ügyvéd zajos éljenzések közt Erdély minisztert köszöntötte fel. Francis Norbert nagy tetszés között a házi gazdát és családját éltette. Lits Gyula képviselő általános éljenzés közt a főispánt. Lónyay Sándort köszöntötte fel. Pasqual gr. kath. esperes a kormányt és annak jelenlevő képviselőjét Erdély minisztert éltette. Mün-

nich Aurél Cronenbold altábornagyot és Pacor honvédtábornokot, valamint a hadsereget él-tette. Ekkor Cronenbold altábornagy emelke-dett fel helyéről és a legnagyobb figyelem közt a következő pohár-öszöntőt mondta:

Mindenekelőtt sajnálattal fejezi ki, hogy még nem bírja a magyar nyelvet, de iparko-dik azt megtanulni, de még sem vitte annyira, hogy magyar felköszöntőt mondhasson, mivel azonban — ugymond — oly szívélyes körben vagyok, hogy szívem teljes érzelmeikkel; a kinek pedig a szíve tele, megnyílik az ajka. Örömet fejezem ki — folytatá németül, hogy nekem jutott a szerencse, hogy a közös had-sereget képviseljem e hazafias ünnepélynél. Rólunk rendszeren azt tartják, hogy »ubi bene, ibi patria.« Hát ez a mondás nagyon ráilik Magyarországra, mert itt mi magunkat nagyon jól érezzük és azért ezen országot tartjuk hazánknak. Higgyék el nekem uraim, és ezt az egész hadsereg nevében mondhatom, hogy a legnagyobb jóindulattal kísérjük a magyar nemzet törekvéseit és örömeinkre szolgál ta-pasztalni, mennyire haladt e nemzet és mint foglalja el helyét a művelt nemzetek sorában. Lelkemből köszönöm azt a szívélyes fogadta-tást, melyet mindnyájuk részéről tapasztaltam és azt a barátságos jóindulatot, melyet a had-sereg iránt taplátnak. E hazafias napon én méltóbban nem fejezhetem be beszédemet, minthogy lelkemből kiálttam, hogy (magyarul) Eljen a magyar!

Hosszas zajos éjenzés, tüntető és igazán lelkes tapsvihár mellett a társaság minden része odalépett az altábornagyhoz, hogy szív-ből melegen üdvözölje beszédjeért. Ezután Pacor honvéd tábornok kijelenti, hogy ép oly hü polgárai kívánnak lenni a hazának, mint minden magyar. A katonák is együtt éreznek és együtt örvendenek, hogy a magyar nemzet az ezredévet oly dicsőségesen megérte és nyugodtan nézhet a második ezredév elé. Mint katona azt mondom — folytatja — egyik vagyunk, együtt érzünk a nemzettel és ezen érzelemből kiindulva, azt kiáltja, hogy »Eljen a király! Eljen a haza!

Ezen felköszöntőt is rendkívül zajos tet-szést aratótt és katonáikat valóságos ová-czióval körvezték.

Meg Barabas Bela mondott lelkes felkö-szöntőt a magyar népre. Ezzel szívélyes bu-csut véve a házigazdától, ismét koczikon Vo-lóczra hajtattnak, honnan Munkácsra keresztül a miniszter és kíséretében a törvényhozás és a sajtó képviselői Marmaros-Szigetre hajattak, hol holnap reggel 8 órákor a bányákat fogják megtekinteni; azután külön vonaton a lengyel határszélig, onnan Körösmezőre és szerdán reggel érkeznek vissza a fővárosba.

Munkács.

Irta s a munkácsi ünnepen, 1896. július 19-én felolvasta:

Bartók Lajos.

Szent berkei Mohácsnak, jártam
A bércz ölelte áldott határban,
És leborultam drága hantodon
Ez a küszöb, mosolygó téred,
Hol a magyar honába lépett.
Itt lábnyomát Árpádnak esókolom.

S kürt harsogott a rengetegből,
S tán hóihár zúg a hegyekből,
Fölrázva álomból a hév nyarat?
Hah, Almos ez, népfelriasztó,
S Árpád, az ellenségszalasztó
Kik mint sasok, a völgyre csaptanak!

S a bérczről hogy lepillantottak,
Honkereső hazátlanok
Menydörgésként szívök megdobbana.
S mint pusztító vihar, szakad föl
Az elfolyott sóhaj keblökből:
»Hazánk, hazánk ez, a magyar haza!«

S ősz Almos int: »Itt tegyetek le,
Mit keresék, a honi földbe,
Ki bujdosók csillagja, hold valék.

Istenünk a nap: lángja égjen!
Kelj mint a nap, fejedelmi vérem,
S e föld tied lesz, míg napé az ég:«

És a fehér ruháju táltos
Már lobogó oltáron áldoz
E tölgy alatt, ez ormos dombtetőn...
Fejedelmi Árpád s a vezérek
Mélyen Hadur tűzöbe néznek,
Majd kardja, mint láng, villan rémitőn:

»Munkára most, munkára, népem!
Ez első szóm többi tett légyen!
Föl kell építeni karddal a hazát!
Vagy haljunk, — vagy örökre élünk,
Halál réá, ki ellenségünk,
Szabadság aunk, a ki jóbarát!»

S repül a sas kevély zászlóján,
Szárnyát feszíti lenn a rónán,
Vívén ősz Almos ifju nemzetét.
S merről a délibáb ragyogva
A hon tündér-képét mutatja,
Vágtatnak szellel versenyezve szét...

Oh hős nagyok, hová tűnétek?
Mély sirjába egy ezredévek,
Mely mindent elnyel irgalmatlanul.
S késő utód a tért bejárva:
»E füre dőlt, — itt lenge sátra!
Szól és zokogva a hantra borul,

Hol a honszerzők, fejedelmünk?
El, gyáva köny, ne így feleljünk!
Dicsőségük napja örökre tart.
Itt a haza, mit ők vívtak,
S mely követője nyomáinknak:
Nem látjuk koresulva a magyart!

Oh Munkács! bérczeid falára
Kardjokkal áll nevék bevágva,
Dönthetlenebb Kárpátok bércinél.
S testvéreink, kiké a magyar szabadság,
Munkálva a hazáért, megmondhatják:
Árpádnak nagy lelke mindnyájunkban él!

Városház — kőncz.

Irta: Gondy Károly.

Bika, Bika hová lettél?
Szép híredből bekiestél!
Fáj a szívem ha azt látom, —
Hát ha Steindlt újra látom?!!

Mindenek előtt értsük meg egymást: ma-gyarul magyarozok.

Ha azt mondom: K o h n ! akkor nem értem K u n t a kesest. Ha azt mondom, hogy: K o n c z ! akkor nem értem K u n c z o t a vászonkereskedőt.

Lehet hogy Kun ösmeri Kunczot, mert szemben van a boltjuk; de hogy Kohn és a kőncz egy gyékenyen található: az már bizonyos. — Kohn szereti a kőnczot ha mindjárt B l a u -nak híjják, ki nálunk csak aranyműves és Miskolczon híres kőműves.

Azt hiszem, nem kell K o n c z -hoz folyamodnom, hogy ve-le a titk s levél-tárból kimuttassam; mit értünk a »V á r o s h á z — k o n c z « alatt. Elégé nyilvánosan, ha nem is egészen világosan van a z odadobva mint az állatseregletben a paczal a farkasoknak. Jaj annak, ki ilyenkor a szá-jával enged, hogy nagyobbat haraphasson!

Mondják, hogy ilyen nagy etetésnél ta-lálkozik a n é z ő t é r e n is olyan ma-lacz, ki megkívánja a friss paczalt; hogy aztán ad-e egy-két csipesnyit belőle a demagóg korona-verter, arról Blau-Dunszom sem lehet.

B l a u Gyula miskolczi polgármester, sem második sorban a rabbi, de harmadik és első helyen maga a főispán ajánlja kol-legájának.

A miskolczi főispán mint »a béka a miskolczi kocsonyából« belefagyott szemmel kandidateál és kaudikál a mi városi ügyünkbe, a hol épen a főispánoknak nincsen beleszólásuk. Vállalatai különben országosan ösmeretesek, de azt hiszem még sem részesült abban a szerencsében, hogy a város saját kényelmére berendezett lakást építtetett volna. A ki pedig

magának építtet, az tudja csak mi az építkezés és igaz lélekkel irhatja ajánló levelét és jo-gosan adhatja ki a másét.

Hát az alispánnak mi a tendője, ha a főispán ilyenekbe mártja magát?.. Vagy igaz, privat dolgairól beszél, az pedig nekünk na-gyon mellékes.

A »Les adieux du Berger« szo-moru idyll visszhangzott a miskolczi a v a s -ról; a mi megszípoltatta a pánt és megin-dította a főispánt.

A pásztor- és házi tüzek rendetlen égése nem kedves az isteneknek Kain áldozat füstje lecsapott és mint köd szállott a bátor küzdők mellére. Hát azért küzdünk oly annyira a főispán mellett, hogy ily csufság érje a várost: a mi saját város házunk falait idegenek bontsák, idegenek felrútsák?!. . . ezt érde-melük törhetlen hűségünkert?!. . . No ezért lerántjuk a Tanácsot és diktátorát; lerom-boljuk a kavargó füstben az itt-ott feltűnedező fellegvárát.

De a Véndome oszloppal!!!. A francia forradalom évfordulóján mindenféle visszhang-zik a felháborodás vészjaja: tompán morog a nép szava: ga ira!.. cela va!

Sűrűn folyik a jegyzék váltás a Ta-nács-kábelén! mily sértés esett A b e l e n ? ! . C h i f f r i r o z n a k köröm szakadtig nem böngészik az egyszer a stilaris botlásokat... Jóna teremtetézik, na-gyot üt a veje asztalára: hogy ezt még se várta! — Az iparkamara erélyes elnöke és apostolai erősen tiltakoznak az elkövetett injuria ellen. Sőt maguk a bibeléretek haute cremeje zavarában összesereglett és testületi-leg egyenesen a főispán »fekete tagjára« haj-tatott, a gyászos földön ülni a halotti tort.

Mi lesz hát, szentséges Ég?!! Mi lesz?! közgyűlés, köz-ozlás, köz- és váltó munka fosztás, mint eddig. Ezen a rettenetes állapo-ton senki sem változtat, ha egyszer nem a gyökéren keressük a bajt. Fejéről bűdösödik a hal; rossz alapon dül a fal. F e j e t c s e -reljetekek és más ábrázolja lesz mindennek,

Kezdetben elég simán folyt az építkezési alku és talán be is volna fejezve, ha a város 60,000 lelke bele nem botlik a bekerülési ár nagy árkába. A hosszas hengerkőzés után kinötte magát lavinává, mely ijeszítően fenye-get Ott állunk vele, mint az a bizonyos fény-képez, ki ugy esalta el kollegáitól a csoport-felvételeket, hogy a csoport vezetőjének egy feltűzést külön Makart fejet ígért, ha az egész testületet a műtermébe csalja. Hát első alka-lommal sikerült is a becsapás, később azon-ban a fűrmendernek eljárt a szája, bizalma-san közölte barátjával a titkot. Már követ-kező évben négyen követeltek a hat Makart-honoráriumot. — Ebbe is csak bele ment a fényképez, mert a veszteségi kvótát még ki-vehette az egyes tagokra. A harmadik alku-nal, midőn majenem minden egyes tagja a csoportnak vindikálta magának a Makart-ráadás-t a fényképez maga magát kezdte rosszul ta-lálni, a mennyiben a szörnyű kívánságon el-képedt, mert a ráadás maga felülmúlta a cso-port bekerülési árát. Igy kénytelen volt őket elbocsátani oda vissza a régi firmához, a hol a jó és tiszta képen kívül nem igen szoktak igérni. Felszaporodtak az aspiránsok, térjünk vissza az egyenes utra. Ne gáncoskodjunk, ne foglalkozunk az actiós, reactiós és acti-onárius személyekkel, de vessünk a tényekhez kellő (nem czimeres) méltósággal, okosan.

Mi foglalkozunk most főleg az építész-szel, sőt már fizetjük a város házberét (!) mi-kor még az építkezési mód és rendjében még nincsen nyugodt megállapodás; legalább felé-ben megosztott nezetelterekek tartják magu-kat a felszínen.

Ohó urak! . . . tul mentünk a határon előbb tudjuk meg mit kapunk h a t á r o n ? Hatszoros áron mondok, mert ha az egész épület ujonnan 400.000 f r t b a kerü l i i - k emelet 135.000 f t b a tehető. — De meggon-do-tuk-e még tovább mit áldozunk még ezen felül? —

Egy kész remek épületet, melynek eme-letre kevés átalakítás-al rendes bérház kiadva (p. az ottani bolt z r i ö k n e k) összesen legalább

16 000 frtot jövedelmezne vagy 100 éven keresztül. Három kapuja és 2 kényelmes grádicsa, mily remekül lehet ezt beosztani! Ezt a berősszeget örökre elveszítjük, mely ismét egy másik 400.000 frt négyes kamatu tőkének meg felel. Vagy ha mindenkép a bánt, hogy alacsony a két szomszéd között, rakjunk egy II. emeletet és maradjon bérháznak, az új város házat pedig építsük kevésbé értékes telekre.

Másod kérdés: ki építsen?

Hogy a város 50 év előtt a jelenlegi gyönyörű városház felépítéséhez Kaszlik pesti műépítést hívta meg, ki később a kaszinót is vállalta — azt értjük. Értjük még azt is, hogy a „Grögensen és Fischer” cég a d o h a n y g y a r t illetőleg szivar gyárt (a dohányt természetik) felépítette, midőn az ugyszólvan a vizen épült, és ahoz tartozó sok millió értékű gépezetekkel csupán ő rendelkezik: de hogy az ipar ily nagy mérvű haladás sával épen a millenniumi első évében, a midőn mindenütt emléket terveznek, de mi debreczeniek emeljük az új városházban impozáns emléket? Idegenek jöjjenek ide segítségünkre? azt talán csak nem akarhatjuk, de még erősen tiltakozunk ellene.

Főispán ur! Hát a Margit fürdő, a Pavillon laktanya, a Tisza ház, a zenede, Kornizs ház és a sok privát ház nem elég ajánlat?

Csak egyen csodálkozom, hogy a főispán urnak, mint a város feje (?) nem tetszik megnézni a kisújszállási ev. ref. gimnáziumot, melyet Berger Jenő 135.000 frton gyönyörű pincékkel és díszes tantermekkel felépített! Hogy lehet azt megengedni, hogy a feleses hatszor annyi kerüljön?

Hát nekünk idegen vállalkozó kell, a mi a fő: olcsó, olcsóbb és legolcsóbb legyen. Hát a főmérnök nem tudja limitálni, mit lehet, és mit nem lehet? Nem bizony: a főszámvevő szemébe mondta, hogy nem érti: Szabó József sokat szenvedett életében „fejtorésben”, a főmérnök ellenben csak most kezdi a főfájason.

Hát a távoli Blau jobb, ki minden olcsósága mellett nagyobb kontóval kecséget? Ugy látszik, Blau szereti a kecséget, de a főmérnök is a poty-kát.

A főispánunk most, hogy miskolczi kollegáját meg ne sértse, a viszonyos barátságot és barátságos viszont fenntarthatja: aligha nem amolyan „Berg-Blau” színvegyületet fog kavarni.

De meddig is fogjuk még olcsó husnak a levél táplálni városi érdekeinket?!

Szörnyű rossz a mi klatásunk! Pedig városunkban nem olcsó a hus, csak egy kicsit rossz, mióta a „Hentes és mészáros” cseh a főispánt limitálja és nem a város a húst.

A főispán viszont nem elég Shylock, hogy fontra tenné a kivágott húst, de oda vágja szemünkbe:

„Miskolcson olcsó a jó hus is, itt pedig drága a juh-hus is.”

Ujjh!!!... köszönjük a kriminális, irrationalis, receptionális, internationalis felvilágosítást!

Tekints ide, tekints oda!... Nincsen köztünk ostoba.

Bizony nagyon félő, hogy a városháza a „Bika” sorsára jut: csak az alap romjain siratjuk meg Karthágót.

Polgártársaim!

A hajnal a muzsak barátja. Ki korán kél, aranyat lel — régi közmondások.

Mennyiben igazak, magamon tapasztalom, midőn hajnalhasadtakor a muzsak varázshatalmához folyamodom, hogy kölcsönöznének minél több erőt honfiai kötelességem teljesítésében!

Nektek szentelem e le kedvesebb időmet; s z e n t e l e m, mondok, mert ilyenkor egy mely fohász a Haza üdvéért: minden imádságom.

A Haza sorsa: a polgárság sorsa; a polgárok sorsa ismét a városok képviselői kezében van leéve. Ki állnak a városházán az áruló mindenütt.

Ismét r e n d k i v ü l i közgyűlés, van kilátásban, — de még ezt a legerélyesebben követelnetek kell — a városháza építése ügyében.

B l a u már szállítja az állásfaját; a faját! állást kell foglalnotok; meg kell jelleni, még ha vasvilla esik is a Hortobágyon.

Most az egyszer lassuk, ki érdemes a világ legszebb, legnemesebb „örökös polgár-czimre!

Ragadjátok meg az alkalmat végre megmutatni, hogy nem vagytok oly rab-zolgak s a j á t vagyontokban; — a t i m a g a t o k n a k m e g v á l a s z o t t s z o l g á i n a k r a b j a i.

Nem vagytok lekötve senki fának, ha a becsület és tisztesség egyenes utján haladtok.

Barran nézzetek az aljas farizeusok szemébe, vessétek meg benne még a halál! is.

Hát az a garas, a mi a város kasszájában a ti keserves keresetekből gyűl, ne szálljon vissza új munka mellett a ti kezetekbe, hogy újra és újra aldozhassatok a közjóért?!!!... Csak mindig tepertőnek maradjunk?!

Vigyázz!... Indulj!... Ca ira, ca ira! — cela va! Menni fog... menni fogunk!!!... Induljunk!!!

Ujdonságok.

* **A városháza ügye a közgyűlés előtt.** A mai tanácsi határozattal a városháza építési ügye a közgyűlés elé terjesztetik. — Ime tehát a miénk a diadal. — A főispán és városi tanács belátva azt, hogy napjaik megvannak számlálva, ha újat állják a polgárság szabad akaratának, a közvélemény sulya alatt a ma délelőtt 10 órakor gróf D é g e n f e l d József főispán elnöklete alatt tartott teljes tanácsülésén elhatározták, hogy a városháza építési ügyét szabadjára eresztik. — A B l a u Gyulával kötött szerződés megerősítése felett nem határoztak. Így tehát a városháza építési ügye felett a f. 29-én kitűzött rendes közgyűlés bölcsesége fog dönteni a t a n á c s határozata és a f e l l e b e z é s e k közt. —

A tanács tagjai ezen ügyben nem szavaznak, tekintve, hogy az ő határozatuk lámadtatott meg kétszeresen is fellebbezéssel. S z a b ó József főszámvevő különben, mint értesülünk már a mai teljes tanácsülésen bejelentette, — hogy a közgyűlésen külön indítványt fog előállítani, a mely szerint konkrét indítványt terjeszt elő arra nézve, hogy a városháza építési ügye most vétessék le a n a p i r e n d r ő l, — e helyett a jelenleg v á r o s h á z a tataroztassék ki, a börtön és nyomdahelyiségek alakításának át hivatali helyiségekké. — Szóval olyan indítványt terjeszt elő, mint a melyről már lapunk tegnapi számában megemlékeztünk. — Mint hírlík ezen indítványhoz a közgyűlés egyhangulag hozzá fog járulni.

* **Fellebbezés.** Ma délután fogja megtartani a megyei közigazgatási bizottság a vármegyeház nagytermében gróf D é g e n f e l d József főispán elnöklete alatt rendkívüli ülését, a melyen a megye rend. tanácsu

városaiban lefolyt képviselőválasztásokra vonatkozólag hozott igazoló választmányi határozatok ellen beadott fellebbezéseket veszik tárgyalás alá. — Eddig H.-Böszörményből 14, Szoboszlórol és Nánásról 1—1 fellebbezést adtak be. Mint értesülünk, a fellebbezéseknek, a nanási kivételével, a közigazg. bizottság helyet fog adni.

* **Anyakönyvi kerületek módosítása.** P e r c z e l D. belügyminiszter a mai napon a városi törvényhatósághoz intézett leiratban értesíti a közönséget az anyakönyvi felügyelői kerületek jelenlegi beosztására vonatkozólag hozott módosító rendeletéről. E szerint beregszászi felügyelői kerület székhelyét Beregszászról M.-Szigetre, a nyiregyházi anyakönyvi felügyelői kerület, székhelyét pedig N y i r e g y h á z á r ó l — D e b r e c z e n b e helyezi át. — És míg Sáros és Zemplén vármegyék Sátoralja-Ujhelybe külön anyakönyvi felügyelői kerületté egyesíti, — addig Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyét az egrí anyakönyvi kerületből a nyiregyházaiba, illetőleg a debreczenibe helyezi át. A nyiregyházi anyakönyvi felügyelői kerület székhelyének Debreczenbe való áthelyezése f. é. okt. hó 1-én lép életbe.

* **Szeremley József temetése.** Holnap délelőtt megy végbe S z e r e m l e y József temetése H.-Böszörményben. Az elhunyt nyug. esperes temetésére Debreczenből K i s Áron püspök az egyházkerület képvisletében, az összes debreczeni ev. ref. lelkesek és még azonkívül számos ismerős és rokon esz részt. Megje ennek továbbá a temetésen az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye összes lelkeszei is. Az egyházmegye nevében Z s i g m o n d Sandor esperes, az elhunyt utódja bucsuztatja el.

* **Millenniumi népnünpély.** A vasárnap tartando népnünpély irant nemcsak Debreczenben, de egész vidéken oly lázas érdeklődés uralkodik, hogy a ma nap folyamán több közelvidéki községből tavrítalag rendelték jegyeket. Tegnap a nagyerdőn nagy munka folyt, az előkészületek sok munkáskez szorgos fáradságát követelik meg. Délután a hölgyek próba löversenyét tartották meg, természetesen kis közönség és a rendező bizottság több tagjának jelenletében. Az eredmény várakozáson felül állott. Gyönyörű látványt nyújtott mikor a hölgyek vakmerő bátorsággal szagudtak el a tajtékzó lovakon a rendező bizottság tagjai előtt. Este a Vigadóban már felállított színpadon a Prolog és Hypnotizmus próbáját tartották meg. Tegnap volt próba az Elkényeztetett férj című vígjátékból is. Azok, a kik látták, elragadtatással beszélnek a Baloghé Békessy Rózsa urnó kitűnő játékáról, a ki Cesarin szerepében fenomenális sikert fog aratni. Az esteli hangverseny és szimfoniadára ma rendkívül sok jegyet váltottak meg. Olvasó közönségünk iránti figyelemből, ha az érdeklődők szerkesztőségünkhez fordulnak, szivesen teljesítjük érdekükben az előjegyzést. A népnünpély gazdagon, még vonzóbb számokkal megújított programjai holnap délután minden tűzsdében kaphatók. Sokan kíváncsi érdeklődéssel tekintenek a népnünpély egyes momentumai elé, de különösen érdeklődess tárgyat képezi a Pokol körkép. A Pokol körképen Beczkó Józset színházi festő három segédjével most dolgozik és igen kecségtőnek ígérkezik. A Pokol kép felkör alakban lesz felállítva egy félig elhomályosított szobában, a kép három nagy üreget fog feltüntetni. Az egyes üregekben lesznek a különféle csoportok, amelyek a pokolbeli kinszenvedések különböző módozatait tárják a figyelmes szemlélő elé. Az egyik üregekben a tűz-sirokban kinlódó e m b e r e k csoportja lesz feltüntetve. Azonkívül érzéktive lesz, hogy milyen szenvedésen kell keresztül mennie az öngyilkosnak, a gyermekgyilkos anyának. — A fantasztikus alakú szörnyetek lesznek a másik üregekben, a holl ismét újabb csoport emberiség fogja pokoli kinjait szenvedni. Lesz egy csoport, a mely az elkölözött anyások pokoli sorsát tünteti fel. Ilyenféle lesz a debreczeni pokol, melynek azonban minden érdekességét nem kell előre elárulni. — A vasárnapi népnünpély

ránt városzerte méltó érdeklődést tanúsít a közönség. A rendező bizottság különben 32 közeli község és város lakosságát is meghívta az ünnepélyre külön e célra készített felhívásokkal a táviratilag rendelt jegyekből ítélve a közelvidék lakosságának érdeklődése oly nagy, hogy nagy közönség érkezésére számíthat a rendező bizottság. — A bizottság, csak hogy a közönség rendkívüli érdeklődését meghálálhassa, mindég újabb és érdekesebb számokkal gazdagítja a programot. Ez az oka, hogy a program csak holnap jelenhet meg. Arra azonban jó előre felhívjuk a közönség figyelmét, hogy a ki minden részletében és igazán élvezni akarja az ünnepélyt, az programot mulhatatlanul vegyen magának. A lazasan tevékenységgel dolgozó rendező bizottság tagjai: Márk Endre díszelnök, dr. Forrai András elnök, ifj. Gily Ede alelnök, Than Gyula titkár, Dr. Szöllösy Béla, Bereczky Lajos, Dr. Komáromy Sándor, Szűts Jenő, Lőw József jegyző, Mile Pal, Publik Ernő s kik a népünnepély ügyében sárgósebben értekezni, helyek előjegyzése, vagy más tekintetben intézkedni kívánnak, forduljanak egyenesen a bizottság titkárához.

* Barrikádok a városháza udvarán.

Azok a hivatalok, melyek még a régi városházán bentmaradtak, szintén utrakészen állanak, megkezdték a pakolozást. — Valamennyi, így a számvevőség is pakoltatja rengeteg mennyiségű poros aktáit nagyszámu faladákba, melyek valóságos torlaszt képeznek a városháza folyosóján. Csak a polgármester rendelkezését várja már a számvevőség, hogy ő is átköltözzék a Hungáriába, hol részere a földszinten van helyiség föntartva. Ez az átköltözés azonban egyhamar aligha történik meg mert minden fél arra mutat, hogy a városház építésének ügye kátyuba jutván, az építés elfog halasztatni. Így a számvevőség ismét oly szépen visszapakolhatja iratait, mint a milyen szépen kipakolta, pedig nem tartozik a legkedvesebb kánikulai mulatságok közé a felesleges pakolozás! Addig pedig, míg az ügy csakugyan dülöre jut, az udvar deszka-barrikádjait nagyon meg találja viselni az idő!

* **Csoportos felrándulás Budapestre.** A budapesti kiállítás megkintésére rendezett csoportos felrándulásban résztvevők értesítettek, hogy az indulás folyó hó 25-én este 10 és fél órakor fog történni, továbbá hogy az uti jegyek és szelvények még hoinap esütörtökön Szedlak József pénztárnoknál átvehetik, és szombat délig átveendő. Debreczen 1896. július 22. Az iparos kör elnöksége.

* **Egy nemzetőr halála.** Hálnák, hálnak egyre hálnak, a dicső napoknak élő tanui. Csokaly: FENYES KÁROLY m. kir. dohánybevéltő tiszti, több éven át Bihar megye volt tiszti ügyésze és bizottsági tagja, a debreczeni egyházmegye volt tancsácsbírája, 1848—49. évi nemzetőr folyó hó 21-én éjjeli 1 órakor életének 77-ik, boldog házasságának 51-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 23-án d. u. 5 órakor a m. kir. dohánybevéltő hivatali lakásáról, a ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utcai templomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőbe lesz. Neje, gyermekei veje és unokái gyászolják. Aldott legyen emléke!

Táviratok.

Affendakiszt elfogták.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest, július 22.

Mikor Máramaros Sziget közelében a széles-lonkai erdőben Kázárt, a pestvidéki törvénytörő fogházából megugrott híres betörőt elfogták, mindjárt

tisztában volt a máramarosmegyei rendőrség azzal, hogy Affendakiszt nevű társa nem lehet messze, Ha egymástól el is váltak, de bizonyára nem távozhattik annyira, hogy ügyes, élelmes és körültekintő figyelemmel a másik szökevénynek is nyomára ne lehetne akadni. A megindított kutatást a legjobb siker koronázta, mert — mint B u s t y a h á z á r ó l távirják — **tegnap hajnalban a máramarosmegyei Német-Mokrán Affendakiszt elfogták.** Affendakiszt erős fedezet mellett tartják s az elfogatásról azonnal táviratilag értesítették a fővárosi fővárosi rendőrséget. A jó fogás a máramarosi havasok tövében egy kín c s t á r i m u n k á s, mások szerint egy c s e n d ő r érdeme, a ki épen Affendakiszt keresésére volt kiküldve. Tegnap délelőtt be-szállították a T a r a c z - k ö z r e s egyszersmind táviratilag értesítették az elfogatásáról K u t k a Kálmán alispánt, a ki épen a munkácsi ünnepségen járva a többi vendégekkel együtt visszatérőben volt a v o l o n i e n k a i kirándulásán. Az alispán a táviratot a pályaudvaron kapta meg s rögtön megmutatta E r d é l y igazságügyminiszternek, a kinek a híres betörő kézrekerítése láthatólag jól esett. Affendakiszt ma reggel szállítják Budapestre.

Az alsuthi eljegyzés és a francziák.

Budapest, július 22. (A »Debr.« ered. táv. M á r i a D o r o t t y a kir. hercegnéasszony és O r l e a n s F ü l ö p eljegyzése Franciaországban érhető felüőst kellett; az az összes lapok vezércikkben foglalokznak vele a G a u l o i s, a franczia royalisták lapja pedig a m a g y a r kir. h e r c e g n é a s s z o n y személyében nemcsak O r l e a n s F ü l ö p menyasszonyát, hanem F r a n c z i a o r s z á g j ö v e n d ő k i r á l y n é j á t ü d v ö z l i M á r i a D o r o t t y a e k s külvője a legújabb megállapodások szerint a budai Zsigmond kápolnában lesz, a szertartást V a s z a r y K o l o z s hercegprímás végzi előtte pedig a polgári házasságkötésnél vagy P e r e z e l D e z s ő belügyminiszter, vagy K a m e r m a y e r Károly polgármester fog közreműködni.

A walesi herceg leányának esküvője.

Budapest, július 22. (A »Debr.« ered. táv.) L o n d o n b ó l távirják: Most készülnek M a u d angol kir. hercegnéasszonynak, a walesi herceg legújabb leányának esküvőjére, a kit K á r o l y d a n k i r. herceg, a dán király legifjabb fia vesz el. V i k t ó r i a királynő, a menyasszony nagyanyja ma Windsorból ide érkezett.

Budapest, július 22. (A »Debreczen« ered. táv.) Londonból távirják: Mikor az angol királyné kocsija a windsori palotát elhagyta, a királynő indus c s e l é d s é g é t v i v ő k o c s i f e l f o r d u l t. A kocsin egy indus cseléd is volt. Az eset óriás rémületet okozott. Mikor aztán a királynő a londoni Bockingham palotába érkezett, a p a l o t a negyedik emeletén

tűz ütött ki. Ez az eset óriási k o n s t e r n á c z i ó t okozott a vendégek köreiben. A tüzet különben hamarosan eloltották.

A tanyai Nebántsvirág.

Debreczen, július 22.

Bohó egy idyll: hatéből, a hol most a kasza előtt a fűr ijedten szaladgál a vetésbe, mely ontja bősegesen a kövér kalászu kesztekét.

Összefogódzott a Jani és a Juczi gyöngéden s elindultak a zölddűszű k s tanya leveles kapujából a debreczeni nagy vásárra. Mentek-mendégáltak a kakuk füves uton, a lány nagy rózsájú viganója lengett a friss hajnali szélben s ázott a csokros czipellő a lábain a füvek harmatában, míg a párja, egy kurta nyaku, érzékeny szívű legény — játszva, itt-ott megszólalva hantázta előre-hátra összefogózkodó kezeit, a pacsírták pedig a vetésből most röpdöstek fölfelé, pedig alighogy szürkült a táj s a csendben valahonnét, valamerről előcendülő reggeli harangszó lágy hangja halálázmik a légben.

Mindenféle réti virág nyitogatja ki az utszegélyen a gyöngyszemeit s találgatják: melyiknek mi a tisztességes neve? Ismerősök mind: a kakukfű, a kis ezérfark, túske-rózsza, mely már várja a cserebogarat, a szamarét, meg a többi...

— Hát ez ni, micsoda virág? pajkoskodik a czingár legény, a pária derekához kapva az pedig lóditott egyet rajta. mialatt a kek virágos seiyemkendő előre esuszott a homlokán:

— Ez — hallod-e Nebántsvirág.

Jani megneheztelt s hánytorgatta, hogy az édes szülémék úgy is egymásnak nevelték föl őket; még hajnal van, csak a madár van ebrén, nem lát senki...

Mennek mendégélnék, messze még a város. Mint alomból ébredő szemek nyílnak ki imitt-amott a tanyaházak ablakai s a pitvarra kiforduló gazda nem az utra, az égre néz: miatta a fűszegélyes országutat, a rét minden pacsírtáját, lustálkodó pillangóját fölverheti ez a pár cseléd nem ismerné föl őket hogy leány Cziráké Jucziya, a legény meg a Csizáké Janija, a hajnali homályban.

Cak ritkán szólt Jani, emlegette a vásárt, a forgó hintát, a komédiát, a mibe kitömött viaszkos királyok aranyos ruhában ülnek, a vászonsátrakat, melyek alatt virágos viganóra valót árulnak, a lány meg immelámmal mondta, elnevezte a szálló madár után, hogy jaj de szép, föl is ül a hintára, meg is nézi az aranyos ruhába öltözött kitömött királyokat, vesz is virágos viganót, Janinak meg ezifra pipát.

Aztán nótára gyujtottak, egy darabot énekeltek abból, hogy »Édes anyám lelkem, de fáj az én szívem«, egyik balra húzta, másik jobbra, mégis szép volt, míg Juczi hirtelen félbeszakította, — neki ugrasztván Janit az ároknak.

— Hozd ide hé, azt a szarkalábót!

A legény odébb ugrott a szarkalábért mint egy vadnyul.

Juczi meg a seiyemkendőt hátrahúzta a nyakára s betűzte a hajába a pipacsot, melynek piros szárnyait rezgette a szellő.

Jani megfordult egyszer s nézte az ég-alját, aztán a tanyák felé fordult.

— Hallod-e lelkem, füstöt vet az idő.

— Az ám — felel Juczi — tan esőre érünk.

— Ha akarod, majd betakarlak a két karommal.

— Megázok én attól.

— De leginkább nem fázol.

— Vagy ki tudja.

A tanyai nebántsvirág megringatta a vállát s kihúzta volna az ujjait a leány kezéből, ha az engedte volna.

Ezután megálltak és visszaneztek, végig az országut egyenes, szürke pántlikáján: alig látszott már az édes szülémék szomszédos tanyája: mesziről fehérlett a csordás a kánasztülök megszólalt először.

— Nagy földet jártunk már, sohse lesz tán vége Jani.

— Bárcsak ne is volna. Elmennék én veled egyfolytában a világ végére, Juczi.

— Én nem szeretnék oda menni, Jani.

— Nélküled én se, Juczi.

— Én meg veled se, hé, Jani.

Baj lesz még ebből; nem tud a lány sehogyse kedvire szólni a legénynek. Megmondta azt már a Bácsik Adámné.

— Jaj az olyan kútnak, a melyikbe vizet kell önteni, hogy merithessen belőle az ember.

De nem hittek neki a szomszédok, a kik egymásnak szánták a két gyereket.

Mentek, mendegéltek, látszott már a fák fölött a városi torony, mely a szürkület távolában olyanforma, mint egy óriás jegenye csucos koronája; egy szarka lebbent el a szótlanul ballagó utitársak előtt, Jani utána nézett szomorúan, Juczi nevetve s az utóbbi kis vártatva mondta:

— Olyan éppen, mintha friss vízben járnék.

Főlemelte az egyik lábát, friss harmat gyöngyözött a harisnyán, mely egészen odata-padt formás kövér lábához:

— Fázik hé, a kis lábod?

— Fázik.

— Megmelegítem Juczi.

Leült az utra s intett a leánynak, hogy ő is üljön mellé, fektesse az ölébe a két lábát, majd megmelegíti a kezével.

Juczi leült vele szemben s viganóját összefogva odarakta kis lábait az ölébe: Jani pedig melengette a kezével.

A Jani kezei is, meg a Juczi kövér lábait is remegtek.

Aztán tovább mentek, mendegéltek. De jobb volna, ha most birtelen más utra kanyarodnának, oda ni, a melyik a hármastombnak visz, mert emitt a magas füvel takart dűlőnél a nádsárok emberrnyi bokrai közül a homályban három legény ugrott ki az országútra s míg kettő lefogta a Janit, a harmadik ölébe kapva elvitte a Juczit.

Alig volt ideje a Janinak kétségbeesetten kiáltani:

— Juczi!

Messziről hangzott vissza Juczi hangja:

— Jani!

Ölébe vitte a fák között egy legény a lányt, a többi utána.

A tanyai Nebántsvirág épp úgy megadta magát sorsának, mint az az operette-Nebántsvirág: egyforma a lány operetteben és népsziműben, ha a szerelem — zsvány kezébe kerül.

Juczi nem is ficzánkolt egy cseppet sem az utonálló karjaiban, hanem úgy tett, mintha meg volna halva.

Bibor-subában kiemelkedett a határra a nap, a pacsirta teli torokkal lármazott, fönt az erdőt erős reggeli szél fujta, mely leömlesztette a felhő-uszályokat északnak, Jani pedig kiszabadulván a vetélytárs czinkosának kezéből, eszevesztetten szaladt az erdőnek, arra, a merről a város látszik.

Mit banta ő, hogy az erdőszéli fáról a harkály csufolódva kerregett utána, a kalapja pantlikája eloldódzva, lobogott a szélben, a ptykés mándlija végig kibombolva, a dolmány is csak úgy repült a vállán.

Bent a bírónál pedig száz pandurt kért — egy se legény híjja, mind a száz szárnyas lóra üljön, madárnál is sebesebben szálljon, kesőre ne érjen.

El is mentek a lányert és délre már megjött a két lovaspandur tajtékzó paripán.

— Hát a Juczi hol van? Miért nem szabadították ki? kiáltott rájuk a bíró.

Jani meg ott állt szomorúan.

A pandur oda lepett a bíró elé s megmutatta a kezét.

— Összekarmolászott, mint egy macska.

— No! És azután?

— Azt mondta, hogy ő biz nem jön.

Egyforma a lány operetteben és népsziműben egyaránt.

HÓDOLÁS.

Irta: Pósa Lajos.

Örvényt hány a Tisza, kavargó zug bug,
Zugva ketté válik csapkodó hulláma:
Arany, ezüst, és vas, hármastomból
Kitér a hunoknak hatalmas királya...
Fényes hadak útján sűrű csillagtábor:
Csaba és vitézi száguldanak onnan...
Dübörög a patkó... szikrázik az ég bolt...
Előttünk lehulló csillag tüze lobban...
Vágtatva robognak hős Árpád sírjához,
Ragyogó daliák fehér paripákon...

„Kelj föl, Árpád, kelj föl! — megszólalt Atilla. —
A te neved száll most végig a világon!
Én, a világ ura, az Isten ostroma,
Hiába tapostam népeket sarkammal:
Bírodalmam megtört, népem elenyészett
Öldöklő nyillakát süvöltő vibarral.
Én, a világ ura, ki sohse hódoltam,
Eljöttem hódolni, nemzet alkotója!
Hódolok előtted az Isten kardjával,
Ezeréves haza megalapítója!”

„Ne énnekem hódolj, hadak oroszlója,
A kerek világnak zugó buzogánya!
Az én népemet is elfujta a vihar,
Ónasta sírjába hanyatlott a magyar.
Piros lett a Sajó, úgy sirt minden habja!
Az elveszett hazát még most is siratja.
Ne nékem hódolj! Hódoljunk mind annak,
A kit a történet könnyei takarnak,
A ki főlemelte népe szemfedőjét,
Kalászszal szórta be kopár temetőjét.
Hódoljunk mindnyájan negyedik Bélának,
A haza második alapítójának!”

S vágtatva elrobog Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, Béla király, negyedik c néven!
Te könnyező csillag a beborult égen!
Az elpusztult haza neved sóhajtottá,
Sírva borultál a fekete romokra.
Fekete romokból új hont építettél,
Munkás kezű népet telelepitettél.
Új Magyarország lett lelked gondolatja,
Hódolunk előtted, nemzetünknek atyja!”

„Ne énnekem hódolj, ősök bölcs vezére!
Honszerző magyarok büszke szemfénye!
Bár új fészket raktam, hova visszazálltak
Elszédelt fiait a síró madárnak:
Soká siratták a régi, feldúlt berket,
Sajgó fájdalomkra balzsam soká termett.
Bár halottakból a nemzet föltámadt;
Nem tehettem nagygyá, népemet hazámat!
Ezer vért sebet addig gyógyítottam:
Hívó szóval a föld megdobbant alattam.
Hódolunk mindnyájan a nagyok nagyjának,
A hősök hőseinek, nagy Mátyás királynak!”

Béla, seregével elrobog vágtatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld utána Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, Mátyás király, királyok királya!
Igazság paizsa! Vitézek virága!
Jók jutalmazója, rosszak büntetője!
Tudósok, művészek szárnya lenítője!
Templom volt a szíved, benne a hon oltár,
Népednek, hazádnak vilámkardja voltál!
Diadalmas zászlód lengett a magashan,
Hódolunk előtted, te nagy hallhatatlan!”

„Ne énnekem hódolj jó Béla királyunk!
Nem az én koronáma mi ragyogásunk.
Ha kardja voltam is népemnek, hazámnak:
Gondolattim messze, messze földre szállnak,
A morimó tenger habmosta partjára,
Ráborulnak sorba Rákóczi sírjára.
Ki volt nagyobb, hősebb? Ki volt dicsőbb nála?
Ki volt a hazának hivebb katonája?
Kinek szíve langolt oly lobogó lánggal?
Főteserelném nevé fényes koronámmal?
Ó harczoit igazán szabadságért, népért:
Nem adnam e híret minden dicsőségért!
Hódoljunk mindnyájan a számkivetetnek,
Messze tenger partján Rákóczi Ferencnek!”

Mátyás király robot a rohanó széllel,
Hadverő vitézek fekete seregével,
Béla ront utána sebesen vágtatva,
Csöndös éjen át a föld dübörög alatta.
Ott száguld mögötte Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, nagy Rákóczi! Szabadság vezére!
Mikor is ölel már a haza szívére!
Téged, ki fölötted mindig virasztótál!
Téged, ki hazáért mindent feláldoztál!
Hódolunk előtted, hősök fejedelme!
Magyar nép igaza, tüzzel égő lelke!”

„Ne énnekem hódolj, igazságos Mátyás!
Életem nem volt más, csupa csillaghullás!
Honi földben nyugszik hazánk tűzszlopa,
A magyar szabadság dicső apostola.
Fuvó szelek szárnyán az ő neve röpül;
Megtelepedik a nyájas tűzhely körül:
Nevét imádságnak zengi a nép ajka,
Eke szarva mellett, ott is dalolgtatja;
Havas Bérczetőkön, zugó renetegben,
Déliabos rónán az ő neve rebben.
Nevével rengeti a bölcsőt az anya,
Halónak is ő a reménye, vigasza.
Az ő neve: fákllya, az ő neve: zászló,
Tűnő századokba, jövődökbe látszó,
Hódolunk mindnyájan a szent apostolnak,
Honi földben nyugvó ősz Kossuth Lajosnak!”

Rákóczi zugva száll a kuruczaival,
Harsog az induló, tárogató rival.
Mátyás király robot a rohanó széllel,
Hadverő vitézek fekete seregével.
Béla ront utána, sebesen vágtatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld mögötte Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával:

„Kelj föl, Kossuth Lajos! Édes hazánk szentje!
Minden magyar szívnek legszentebb értelme!
Karunk ő s ereje; Lelkünknek sasszárnya!
Mindnyájunk fejének arany koronája!
Csillag a szabadság égbe nyuló fáján
Hódolunk előtted ezredévhatárán!”

„Ne énnekem hódolj, bujdosó testvérem!
Üstökös az égen, te voltál vezérem!
Milliók lelkéből szállt a láng lelkeembe,
Millió kar adta a zászlót kezembe!
Milliók szívének hangos dobogása;
Nemzeti zászlóknak büszke lobogása;
Hegyen, völgyön, sikon ez lengette szárnyát:
A magyar szabadság szines szívárványát.
A milliók előtt hódolunk mindnyájan,
Ezeréves nemzet nagy diadalában!
Ezer év ünnepe rájok vesse fényét:
Múltak dicsőségét, jövőnek reményét.
A nép volt a haza fentartó ereje,
Szabadságszeretetet buzogó kutféje,
Nép hullatta véret, verejtéke gyöngyét:
Táplálta földünknek minden kis göröngyét,
Mind e földhöz tapad, a mit gondol, érez
Sohse lehet hűtlen szülőtte földjéhez.
A honé imája: az első, utolsó,
Neki ez a haza: bölcs és koporsó.
Nélküle hazánkra most nem mosolyogna
Új ezer esztendő felragyogó napja;
Nélküle nem érnék újabb ezer évet:
Nép az örök gyökér! Nép az örök élet!
Előtte hódolunk, előtte mindnyájan
Új ezer esztendő kellő sugarában!
Hol vagytok, ti költők? Dalt a magyar népnek!
A lantot, a lantot mostan pengessétek!
Hol vagytok, ti költők? Tüzlángot a hurba
Dicsdalotok legyen a nép koszorúja!”

Honvédelmi Kossuth hódolásra készen,
Nemzeti lobogó lobog a kezében,
Énekelnek hazát, örök honszerelmet
Lantpengető költők dicszenéje mellett.
Rákóczi zugva száll a kuruczaival,
Harsog az induló, tárogató rival.
Mátyás király robot a rohanó széllel,
Hadverő vitézek fekete seregével.
Béla ront utána sebesen vágtatva,
Csöndes éjen a föld dübörög alatta.
Ott száguld mögötte Árpád hős hadával,
Atilla Csabával, csillagtáborával.

Népmozgalmi statisztika.

— Keresztyén-zsidó házasságok. —

Debreczen, július 22.

Az allami anyakönyvvezetőknek az ez első feléről összeállított népmozgalmi adatai a következő érdekes statisztikát adják:

Januártól május végeig élve született összesen 274,104, halvaszületett 7142 gyermek.

Meghalt összesen 207,609 egyén, ebből 7 éven aluli volt 104,034, 7 éven felüli 103,525.

Ugy a születések, mint a halálozások tekintetében legmozgalmasabb hónap volt a márczius. E hónapban ugyanis 60,632 születés és 44,490 haláleset történt.

A népszaporodás az öt hónap alatt 66,495. Itt is márczius szerepel a legnagyobb számmal. E hónapban ugyanis a születések száma 14,925-tel multa felül a haláleseteket.

A házasságkötésére nézve legkedvezőbb volt a február hónap, a mikor 22,509 házasságkötés történt, míg márcztusban csak 5120. Januárban 13,411, áprilisben 7394, májusban 15,073 házasságkötöttek. Az öt hónap alatt összesen 62,534 házasságkötés történt.

Ezerlélekre esett januártól május végéig élveszületés 18 08, halva született 0.45. Halálozás 13.69, házasságkötés 4.12, népszaporodás 4.39.

Igen érdekesek azok az adatok, melyek a keresztyén-izraelita házasságok számáról adnak képet a polgári házasság életbeléptetése óta.

Keresztyén-zsidó házasság volt 1895. október havában 82, november hóban 92, december hóban 71, összesen 245.

1896. január havában 47, februárban 48, márczius 47, áprilisben 28, májusban 45 összesen 215. A polgári házasság életbeléptetése óta lefolyt 8 hónap alatt összesen 460. — November hóban volt tehát a legnagyobb a keresztyén-zsidó házasságok száma.

Az összes számból a vőlegény 1894 esetben volt keresztyén és 266 esetben izraelita.

Azt is elárulja a statisztika, hogy a menyasszony hány esetben volt idősebb 30 évesnél. Az október—decemberi időszakban kötött 345 házasságnál 135 esetben haladta túl a menyasszony a 30 évet, míg az ez évi 215 házasságnál csak 93 esetben. Ezeknek a 30 éven felüli menyasszonyoknak tulnyomó száma az izraelita vőlegényekre esik, míg a keresztyén vőlegényekre elig az összes 460 házasságkötésből csupán 70 harmincz évesnél idősebb menyasszony esik.

Jellemző az összehasonlítás különösen 1895. évi 3 hónap eredménye és az 1896. évből eddig rendelkezésre álló 5 havi eredmények között. A 30 évnél idősebb menyasszonyokra az október—decemberi időszakban 55 százaléka esett, a folyó évi január—májusi időszakban ellenben csak 13 százalék s így a fiatalabb menyasszonyok már jelentékeny túlsúlyra emelkedtek.

Még nagyobb ellentét mutatkozik azonban a házastársak vallásának egymáshoz való viszonya tekintetében. Az 1895. évi október—decemberi időszakban ugyanis a 245 vegyes keresztyén-izraelita házasság közül 81 eset, vagyis a házasságoknak csak 33 százaléka volt olyan, a midőn a keresztyén vőlegény vett el izraelita menyasszonyt s az izraelita vőlegények száma a keresztyén vőlegények

számánál kétszerre magasabb volt; az 1896. évi január—májusi havi időszakban ellenben a keresztyén vőlegények által izraelita menyasszonyokkal kötött házasságok száma már jelentékenyen meghaladta az izraelita vőlegények és keresztyén nők között kötött házasságok számát.

Közgazdaság

Budapesti gabonatözsde

július 21.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 klg.	kilós	Ar 100 klg.
Bánsági ó	75	6.60	76	6.65—6.80
" " " " "	77	6.75	78	6.85—6.90
" " " " "	79	6.85	80	6.95—7.00
Tiszavidéki ó	75	6.65	76	6.70—6.75
" " " " "	77	6.80	78	6.85—6.90
" " " " "	79	6.90	80	7.00—7.05
Pestvidéki ó	75	6.60	76	6.65—6.70
" " " " "	77	6.75	78	6.80—6.85
" " " " "	79	6.85	80	6.90—6.95
Fehérmegyei ó	75	6.60	76	6.65—6.70
" " " " "	77	6.75	78	6.80—6.85
" " " " "	79	6.85	80	6.90—6.95
Bácskai ó	75	6.75	76	6.80—6.85
" " " " "	77	6.85	78	6.90—6.95
" " " " "	79	6.95	80	7.00—7.05
Észak magy	75	6.75	76	6.80—6.85
" " " " "	77	6.85	78	6.90—6.95
" " " " "	79	6.95	80	7.00—7.05

	Min. hekt.-ben	Ar kilógram.
Rozs elsőrendű új	70—72	5.70
" " " " " " "	—	5.65
" " " " " " "	—	5.70
Árpa takarmánynak	60—62	4.45
" " " " " " "	62—64	4.70
" " " " " " "	64—66	5.00
" " " " " " "	—	6.20
Zab — " " " " "	39—41	6.20
Tengeri bánsági — új	—	3.90
" " " " " " "	—	3.85
" " " " " " "	—	3.90
" " " " " " "	—	0.00
" " " " " " "	—	0.00
epce bánsági	—	9.85

Köbányai sertés-piacz.

július 21.

Hizott sertés árak: 1. Magyar első rendű Óreg nehéz (párónként —400 klgm felüli súlyban — krig. 2. Óreg közép (párónként 300—400 klgm súlyban) — krig. 3. Fialat nehéz (párónként 320 klgm felüli súlyban) 45—46 krig. 4. Fialat közép (párónként 251—320 klg.—súlyban 47—48 krig. 5. Fialat könnyű (párónként 250 klgm-ig terjedő súlyban) — 46—47 krig. 6. Magyar szedett: Nehéz (párónként 280 klgm felüli súlyban) 45 krtól 46 krig. Közép (párónként 220—280 klgm-ig terjedő súlyban) 44 krig. Könnyű (párónként 220 klgm-ig terjedő súlyban 43—44 krig. Szerbiai 9. Nehéz (párónként 200 klgm felüli súlyban) 45—46 krig. 10. Közép (párónként 200—260 kgr. súlyban) 45—46 krig. 11. Könnyű (párónként. 220 klgm-ig terjedő súlyban 44—45 krig. Sertés létszám 1896 évi júliu. hó 19-ik napján volt készletben 7854 drb. 1896. július hó 20. napján felhajtott — drb. 1896 július hó 21. napján elszállított 84 drb. 7890. évi július hó 21-ik napjára maradt 7954 Sertés forgalom üzletirányzata változatlan

CSARNOK

Hullámok közt.

Regény két kötetben.

Irtá: CSENGEY GUSZTÁV.

Második kötet. 119

És most merre?

(Folytatás.)

Farkas már most Berta állandó társaságában sokat gondolkozott Idának tett fogadalmáról. A kedves anyagi Berta már azelőtt is oly közel állt szívéhez, hogy most — midőn a vele kötendő szövetségre gondolt, s látta, érezte, tapasztalta Bertának imáddal határos magasztos szerelmét, nemesak hogy nem fájt neki a gondolat, hogy Berta férje legyen, hanem még enyhítő vigasztalást is talált ebben. Tehát maradt mégis egy drága lény számára a multak szép napjaiból, egy kedves nő, kinek lénye esz-

ményivé magasztosult a női tökéletesség ére-nyének összegében!

Oh Ida emléke nem vált eleven kísértetté, hogy kedvesét sorvasztani járjon fel sirjából, hanem szelid, mosolygó nemtővé, ki lágy rózsalevelekkel, balzsamos illattal gyógyította szívet. Berta édes szavai szívére hulló rózsalevek, szívének, kedélyének felé sugárzása balzsam volt. És Farkas oly ifju volt és oly magasztos lelkü!

Az oroszok bejövetele után Farkas felhagyott a Villámvezér szerepével, elfogadta tábornokká való kinevezését s guerilla-csapatából rendes hadosztályt alakított. Így vett részt a temesvári ütközetben. A veszített csata után csak néhány hü guerilla maradt oldalánál. Utjában ugyan ez a kis csapat a szerteszét menekülő honvédek csatlakozása által meglehetősen felszaporodott; de a külföldre menekülő kormánytól már el voltak vágva.

A haza ügyei végvonaglásukban voltak, neki menekülésre kellett gondolnia; élete nem volt többé a magáé, hanem a vele bolyongó két árvác; a harmadik árvának, a haldokló szabad, ságnak nem volt többé reá szüksége, azok-kik szeméit befogni siettek, ugy is elegenden voltak Világosnál.

De már most merre? . . . hová?

Igen, igen! . . . hányan kérdezték ezt akkor:

Merre? . . . hová? . . .

Malvine halálra készül.

A honvédőrnagy szerelme nőttön nőtt, halvány arcán lassanként piros rózsák nyitak ki, hirdetőn a szív tavaszát. Sebei is begyógyultak már és semmi sem hiányzott a boldogsághoz egyéb, mint egy válaszfalat ledönteni és viszontszerelmet nyerni. De ezzel minden hiányzott.

Mi dönthetné le a válaszfalat, mi egy honvéd és egy osztrák tábornok leánya között emelkedik? Egyedül a szerelem mindenhatósága. Hanem akkor e szerelemnek kölesönösnek kell lennie.

A honvédőrnagy reményeit balsejtelmek ijesztgeték. Ő egyre virult s pirosabb lett, a leány egyre hervadtabb, fehérebb; ő meggyógyult, a leány beteg lett.

Malvine hervadása pár nap óta volt nagyon szembetűnő.

Egy napon könnyek között találta őt Kálmán.

— Az Istenért, mi baja, Malvine!?

A leány tenyerébe hajtá fejét és zokogott. Sokáig tartott ez a szótalan siralom, míg végre megszólalt Malvine.

— Kálmán! Ön házunk barátja lett, de azára a politikai válaszfalnak; ön nem tekintette bennünk az osztrák ellenséget, hanem csak az egyéni vonalmat és barátságot. Ha már most önnek nemsokára azt mondaná valaki, az a leány, kit barátságoddal tisztelt meg, érdemtelen volt erce, mert gonosz volt, megölte szeretteidet, mit felelné ön erre?

— Azt, hogy nem hiszem.

— Fájdalom, el fogja hinni.

— Soha!

— A tények borzasztóan bizonyítanak ellenem.

— Ah, én tudom, hogy ön gyanus szerepet játszott a két hadakozó fél között. Rosszul mondtam: nem tudom, hanem hallottam, és ez megvallom, lidércnyomásként ül lelkemen. Oh Malvine! egy szót — és én megszabadulok ettől a lidércnyomástól: ugy-e, ez nem igaz?

— Ismeri ön e német szót: Gespenst?

— Igen, a magyar babona nyelvén kísértetnek hívják.

— Azt is tudja ön, hogy a Villámvezérnek, az önök rejtélyes hősnének egy ilyen hü szelleme volt, ki neki és hazájának nagy szolgálátokat tett . . . E kísértet én voltam.

— Ah, Malvine! Most már ismerem önt.

Hisz ön akkor —

— Tietek vagyok szívvél, lélekkel.

— Malvine! Oh ha szabad volna kimondanom, mit érzek én ön iránt.

Az ifju lángolt s a leány oly szomoruan mosolygott reá.

(Folyt. köv.)

Nyilttér. *)

A karlsbadi vízzel végzett kurák alatt, valamint utókúra gyanánt, úgy ezen viz, valamint egyéb gyógyvizek használata után: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER

jelenleg már általánosan van alkalmazásban. Bendenur (de thermis, Carlsbadensis tractatus) úgy nyilatkozik, hogy a Giesshübler savanyúkat Karlsbad dicsőségére szólal, s hogy a hely forrásainak gyógyhatását fokozza. Loschner udvari tanácsos monográfiája (Giesshübler Wasserheilmittel).

HOFFMANN és TÁRSA

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

DEBRECZEN, főpiacz, a főpostával szemben.

mindenfélé

ügyvédi, bírósági és végrehajtói

nyomatványok

a következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

100 iv	Árverési jegyzőkönyv	—	—	—	70	kr.
100 ..	200 pld Árverési hirdetmény	—	—	—	70	..
100 ..	200 .. Rendelvény	—	—	—	70	..
100 ..	Biztosítási végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	..
100 ..	Kielégítési végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	..
100 ..	200 pld Nem szorgalmazás	—	—	—	70	..
100 ..	400 .. Kézbesítési iv	—	—	—	70	..
100 ..	200 .. Igény felhívás	—	—	—	70	..
100 ..	Végrehajtási jegyzőkönyv	—	—	—	70	..
100 ..	200 pld Értesítvény hasznbérletről	—	—	—	70	..
100 ..	200 .. Értesítvény	—	—	—	70	..

stb., stb., stb.

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készitünk el.

Irodai papirok

rendkívüli olcsó árban kaphatók:

Kilóg.	Nagyság	100 iv	500 iv
		kr.	frt.
7/10	Finom simított fogalmazó papir, középerős	34+42	24 1.20
7/12	Finom simított fogalmazó papir, erős	34+42	29 1.44
8/10	Finom kék simított fogalmazó papir, középerős	34+42	31 1.55
8/12	Finom kék simított fogalmazó papir, erős	34+42	40 2.—
7/10	Finom simított fehér irodai papir, középerős	34+42	40 2.—
7/12	Finom simított fehér irodai papir, erős	34+42	48 2.40
7/14	Finom simított fehér irodai papir, igen erős	34+42	56 2.80
7/16	Finom simított fehér irodai papir, vastag	34+42	68 3.40
7/16	Legfinomabb fehér minster-papir	34+42	90 4.50

stb., stb., stb.

Ezenkívül minden más alakú és minőségű papirok hasonló olcsó árak mellett kaphatók

Eladó tanyaföld.

Az Elepen, a Kadaresi csárda közelében egy

3 nyilas tanyaföld

a rajta levő gazdasági épülettel

eladó.

Értekezhetni Kossuth-Szélessé-utca 2169. sz. a, a tulajdonossal.

Eladó debreczeni ház.

A kis mester-utca 1172 sz. ház 8250 öföldön öndödi földjével együtt

eladó.

Levélileg értekezhetni Galgóczy János gazdatisztával (Szabolcs megye.) Kisvárdán Raboczky tanyán.

Eladó szőlő.

A Csige kertben egy 4 nyilas szőlő rajta levő pajtával, egy darab hozzávaló szántófölddel az idei terméssel együtt eladó. A szőlőkertben nagyon sok gyümölcsfa is van. Értekezhetni kis-mester-utca 1120 sz.

Sertésvész**elleni szer**

kapható

GERÉBY FÜLÖP-nél

175. sz.

1896.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség által a pásti-közi 1569. sz. a. templomépület udvarán építendő melléképületek építési munkálatára nézve:

Az egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

1. Föld, kőműves és elhelyezési munkák 815 frt 34 kr.
2. Ács munka 260 " 54 "
3. Bádogos munka 97 " 75 "

Összesen: 1173 frt 63 kr. A feisorolt munkák együtt vagy külön is kiadatnak.

Írásbeli zártajánlatok f. hó 27-én d. u. 3 óráig adandók be a hitközség jegyzői hivatalához (pásti-közi templomépület) d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig.

Biztosítékul a vállalati összeg 10 százlékja követeltetik.

Tervrajz, költségvetés és feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1896. július 21.

Az építő bizottság.

ELSŐ DEBRECZENI**paplan-gyár**

Debreczen, Széchényi-utca.

Paplanok, madárczok

mérték szerint

gyorsan és pontosan elkészítetnek.

KEGYES FERENCZ

előbb Boros J. sirkő raktára

a kereskedelmi bank palotájában

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Boros Ignác ertol

a sirkő- és kőfaragó-üzletét

megvettem és azt minden e szakmába vágó kövekkel dusan felszereltem és ujjonnan berendeztem, úgy, hogy a legnagyobb igényeket is kielégíthetem.

Raktáramban mindenkor nagy választékban vannak mindenféle

márvány, granit és Syenit sirkővek.

Elvállalok sirkőritéseket vasrácsal, vagy anélkül, továbbá sirkő építések jutányos áron eszközök.

Sirkő üzletemet személyesen fogom vezetni és igyekezetem oda irányul, hogy szolid, pontos kiszolgálás és jutányos árainkkal a nagyérdemű közönség teljes bizalmát kiérdemeljem.

Vidéki megkeresésre rajzokkal és árjegyzékkel szívesen szolgálok, sirkővek felállításar ugy helyben, mint vidéken teljesítem.

Magamat a t. közönség pártfogásába ajánlván, maradtam kiváló

tisztfelettel

KEGYES FERENCZ.

901/1896. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A depr. kir. bíróságnak 13161/1896. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Takaréks és hitelintézet részére Sütő János és neje debreczeni lakosoktól 306 frt tőke, ennek 1894 évi okt. hó 2-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 55 frt 33 kr. perköltés erejéig 1894. évi december hó 1-én bíróilag felülfoglalt és 1020 frtra becsült 160,000 drb égetett, és égetlen téglából álló ingóságok 1896. évi augusztus hó 3-án d. u. 2 órakor kezdetét veendő és alperesek téglagyárában megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1896. évi július hó 17-án.

Sugár Gyula

bir. kiküldött.

Nyomatott Hoffmann és Tarsa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.